



# NIEUWSBRIEF

## Onderzoeksprogramma Peripartum Psychiatrie Erasmus MC Rotterdam (OPPER)

Deze nieuwsbrief is bestemd voor iedereen die deelneemt aan dit onderzoek of interesse heeft in het onderzoeksprogramma. Via deze weg willen we u bedanken voor uw deelname en u op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen binnen het onderzoeksprogramma.

OPPER richt zich op vrouwen met (risico op) ernstige psychiatrische klachten tijdens de zwangerschap en kraamtijd. Wij hopen met dit onderzoek meer te weten komen over het ontstaan en beloop van postpartum psychose en depressie zodat we deze kunnen voorkomen. Daarnaast willen we graag kijken of deze aandoeningen van invloed zijn op de ontwikkeling van het kind.

### Uitleg Onderzoeksprogramma

De naam van ons gehele onderzoeksprogramma is OPper: **O**nderzoeksprogramma **P**eripartum **P**sychiatrie **E**rasmus **M**C **R**otterdam. De belangrijkste deelonderzoeken worden hieronder beschreven. Sommige vrouwen doen mee aan 1 deelonderzoek van OPper, anderen aan meerdere onderzoeken, afhankelijk van ieders persoonlijke situatie. We zijn enorm dankbaar dat zo veel vrouwen willen bijdragen aan OPper!

### Goed nieuws!

Dankzij ons werk en uw deelname aan het onderzoek, gaat Postpartum Psychose opgenomen worden als ziekte in het handboek (de DSM) van de psychiatrie. Eerder bestond deze ziekte officieel niet en wereldwijd krijgen vrouwen dus vaak een verkeerde diagnose.

### Ontstaan en beloop van psychiatrische aandoeningen in de kraamtijd

Bij vrouwen die na hun bevalling zijn opgenomen op de Afdeling Psychiatrie van het Erasmus MC of het St. Antonius Ziekenhuis vervolgen we het beloop van de psychiatrische klachten. Inmiddels doen 367 vrouwen mee aan dit deelonderzoek, waarvan we tot nu toe van 135

vrouwen het beloop hebben kunnen vervolgen tot 4 jaar na bevalling.

*Coördinator: Nicola Westerbeek*

*Email: [opper@erasmusmc.nl](mailto:opper@erasmusmc.nl)*

Sinds 2017 onderzoeken we of er aanwijzingen zijn voor afwijkingen van de hersenstructuur en de hersenactiviteit bij vrouwen die na de bevalling van hun kind ernstige psychiatrische klachten krijgen. Er is nog nooit eerder onderzocht wat er gebeurt in de hersenen tijdens deze vaak korte, maar zeer heftige ziekteperiode. We maken bij vrouwen een MRI-scan van de hersenen vlak na het ontstaan van de psychiatrische aandoening én nadat vrouwen hersteld zijn. We maken ook MRI-scans bij kraamvrouwen zonder psychiatrische klachten. Inmiddels hebben al 50 moeders deelgenomen aan dit deelonderzoek.

*Coördinator: Nicola Westerbeek*

### Nieuw onderzoek binnen OPper: Kinderen Het MARIO project

In het MARIO project (**M**ood and **R**esilience in **O**ffspring) onderzoeken wij factoren die van invloed zijn op de stemming en veerkracht bij kinderen van ouders met een stemmingsstoornis. [www.mario-project.nl](http://www.mario-project.nl) Kinderen van een ouder met een stemmingsstoornis hebben een grotere kans om zelf ook een stemmingsstoornis te ontwikkelen. Toch is er ook een groot aantal kinderen dat ondanks de stoornis van hun ouders geen stemmingsstoornis ontwikkelt – of met andere woorden – **veerkrachtig** is. Op dit moment weten we niet goed welke factoren ervoor zorgen dat het ene kind met een depressieve ouder wel een depressieve stoornis krijgt en het andere kind juist niet. Als we dit beter begrijpen kunnen we de kinderen die een grotere kans hebben om een stemmingsstoornis te krijgen beter helpen.

Als u een kind heeft tussen 10 en 25 jaar, wordt u telefonisch benaderd met informatie over het MARIO project. Als u instemt, zullen de MARIO onderzoekers vervolgens contact met u opnemen om u meer informatie te geven.

U kunt dan rustig de informatie doorlezen en samen met uw kind besluiten of u mee wilt doen.

*Coördinatoren: Annabel Vreeker en Mandy Hu*

*Onderzoekersmedewerkers: Evelien Dietvorst en Estrea Goedee. Email: [mario@erasmusmc.nl](mailto:mario@erasmusmc.nl)*

### Resultaten onderzoeksprogramma

#### *beloop van psychiatrische aandoeningen in de kraamtijd*

Hieronder vindt u een korte samenvatting van een artikel dat is geschreven door onze onderzoeksgroep. Dit artikel zal dit jaar in het Journal of Clinical Psychiatry verschijnen.

Het afgelopen jaar is een systematische review en meta-analyse uitgevoerd. Dit betekent dat er een overzicht is gemaakt van eerder onderzoek. Hierdoor is er meer inzicht in de prognose van patiënten met een postpartum psychose. Een van de bevindingen van dit onderzoek is dat een groot deel (36%) van de vrouwen geen terugval meer heeft gehad in de jaren erna (gemiddeld 11 jaar na de postpartum psychose). Daarnaast had 6% wel een terugval, maar alleen na een volgende bevalling. Met andere woorden, een postpartum psychose hoeft niet voor iedereen de start te zijn van een levenslange, chronische aandoening. Voor een groot deel van de vrouwen is een postpartum psychose een kwetsbaarheid die uitsluitend rondom de zwangerschap voorkomt. Chronisch medicatie gebruik is daarom niet voor iedereen noodzakelijk.

### Lotgenoten

#### Stichting MeMam: Contactdag

Deze stichting is opgericht om zwangere vrouwen en pas bevallen moeders met ernstige psychische klachten adequate ondersteuning te bieden door informatie te delen, projecten uit te voeren, samenwerking te bevorderen en ervaringen met elkaar uit te wisselen. In april 2019 was de 5e bijeenkomst voor moeders die een kraambedpsychose hebben doorgemaakt. Het verslag hiervan is hier te downloaden:

<https://www.memam.nl/Contactdag/index.php/>

#### Podcast

een interview voor een podcast van de Volkskrant:

<https://www.volkskrant.nl/kijkverder/t/podcasts/serie/van-twee-kanten/door-de-kraambedpsychose-raakten-we-elkaar-helemaal-kwijt>

#### Boekpresentatie 'Spuug op je blouse'

Dit boek werd gepresenteerd op 24 november 2019 en is bedoeld voor zwangere vrouwen en werkende moeders die te maken krijgen met allerlei keuzes. Er staat ook een verhaal in van een moeder die psychotische ervaringen heeft gehad.

Je kunt hier meer lezen over het boek:

<https://www.inaheijnen.nl/spuug-op-je-blouse/>

#### Mothers on the edge

In november 2019 werd de documentaire "Mothers on the Edge" van Louis Theroux uitgezonden bij de publieke omroep. Er was daarin veel aandacht voor de partners van de vrouwen die opgenomen waren. Wat vanuit de kant van de moeders duidelijk en herkenbaar in beeld werd gebracht is de vaak lange weg van herstel. Wanneer de psychose "in remissie" is ben je nog niet klaar om je oude leven volledig te hervatten. Vaak komt dan pas het besef van wat er met je gebeurd is en blijf je nog lang last houden van enorme vermoeidheid. De ontwrichtende ervaring van de psychose zul je gaan verwerken, en daarnaast heb je de zorg voor je kleine kinderen. Dit maakt dat je niet helemaal je eigen weg kunt gaan m.b.t. herstel-ondersteunende mogelijkheden. Herstel gaat stap voor stap. Maar het is wel mogelijk, zeker na een kraambedpsychose. Dus houd hoop en kijk goed rond naar wat er voor jou nodig is om weer sterker te worden.

### Gezonde vrijwilligers

Naast vrouwen die een postpartum psychiatrische aandoening hebben doorgemaakt zijn wij ook nog op zoek naar zwangeren en kraamvrouwen (bevalling <6 weken) zonder psychiatrische voorgeschiedenis, die als vrijwilliger mee willen doen aan het onderzoek. Kent u iemand die mee zou willen doen? Neem dan contact op met Nicola Westerbeek via [opper@erasmusmc.nl](mailto:opper@erasmusmc.nl)

### Tenslotte

- Heeft u vragen over het onderzoek? Neem dan gerust contact met ons op.
- Indien u advies zoekt over een volgende zwangerschap, kunt u zich aanmelden via de poli van het Erasmus MC ([poli.psych@erasmusmc.nl](mailto:poli.psych@erasmusmc.nl)).
- Bent u verhuisd? Wilt u dan uw nieuwe adres aan ons doorgeven?
- Hartelijk dank voor uw interesse in en/of uw deelname aan OPPER!

### Contactgegevens

E-mail: [opper@erasmusmc.nl](mailto:opper@erasmusmc.nl)

Telefoon: 06 812 176 71

Vriendelijke groeten en een heel goed 2020, namens het hele onderzoeksteam,

Veerle Bergink en Astrid Kamperman